

Història de Josep Lladonosa i Pujol

- 1. Introducció**
- 2. Els orígens (Infància i aprenentatge autodidacta)**
- 3. Ofici de fuster: a Lleida i Barcelona**
- 4. De fuster a periodista**
- 5. Mestre de minyons (Joves Cristians de Catalunya)**
- 6. La Guerra Civil**
- 7. La postguerra difícil**
- 8. L'historiador**
- 9. Compromís civil**
- 10. Llegat i Patronat Josep Lladonosa d'Alguaire**

Àlbum fotogràfic

Cronologia

Exercicis

1. Introducció

Ara farà cent anys, en un poble del Segrià anomenat Alguaire, va néixer un nen fill d'una nissaga de pagesos que li van posar de nom Josep. Aquest minyó amb el temps esdevindrà un dels historiadors més importants de les Terres de Lleida, l'historiador Josep Lladonosa i Pujol.

En aquesta petita història us expliquem els trets més destacats de la seva vida, primer com a treballador de la fusta, músic, mestre, periodista i historiador.

Pareu-hi atenció perquè pensem que podreu aprendre moltes coses que us faran pensar i reflexionar sobre els valors que han caracteritzat el personatge que tot seguit coneixereu.

Alguaire abans de la guerra civil

2. Els orígens

Josep Lladonosa i Pujol va néixer a Alguaire el dia 28 de juny de 1907, fill de Josep Lladonosa i Roca i de Rosa Pujol i Roma, va tenir quatre germans (Anastasi, que morí als sis mesos, Rosa i Juli).

Josep Lladonosa amb la seva mare

El seu pare provenia d'una nissaga de pagesos d'Alguaire, Cal Nastasi, i era empeltador de mallols americans, arran de la crisi de la fil·loxera, era un home d'idees avançades i es preocupava que els seus fills anessin a l'escola i aprenguessin a llegir. La casa on nasqué estava situada al carrer Bell-Lloc, era una casa com totes les dels pagesos d'aquell temps: tenia corrals badívols, quadra, cellers, cambres amb alcova, cuina-menjador i golfes.

La vinya un conreu mediterrani a Alguaire i a molts llocs de Catalunya (1910)

Nova fumigació per prevenir la fil·loxera de les vinyes

Aquesta nova tècnica, amb el producte emprat, va produir una septicèmia que va acabar amb la vida del seu pare, provocant un gran canvi en la vida del petit Josep Lladonosa

Als quatre anys Josep comença a l'escola unitària d'Alguaire i mostra gran interès per la lectura i l'escriptura; tant era l'interès per aquest aprenentatge que un bon dia quan estava a l'hort amb el seu pare, va començar a fabricar-se llapis a partir de bastonets pintats amb fang i cremats per la punta, evidentment al provar d'escriure sobre una fusta no ratllaven gens, només l'embrutaven,. El seu pare li va explicar que el que feia ratllar els llapis no era el carbó, sinó la mina que portaven dins, aleshores li va prometre que quan aniria a Lleida li compraria un llapis i una llibreta on podria escriure les lletres i els números que aprenia a l'escola.

L'assistència a l'escola entre els records amatents de Josep Lladonosa. (Una escola de Barcelona. L'escola d'Alguaire devia ser molt semblant).

Cartipàs que s'emprava a moltes escoles catalanes

Als set anys el seu pare mor de forma sobtada, fet que suposa un gran canvi en la seva vida. Els avis tenen cura dels infants, la mare ha d'anar a treballar, però per diverses circumstàncies els avis no poden continuar fent-se càrrec dels petits, la qual cosa l'obliga a internar-los a l'Hospici de Lleida on rebran l'aliment i la instrucció fins que puguin treballar.

Josep Lladonosa quan ja era asilat de la Casa de Misericòrdia de Lleida junt a la mare, Rosa Pujol Roma, la seva germana Rosa i el seu germà petit, Juli

Mentre en Josep estava a l'asil les monges li ensenyaven les primeres lletres de forma eficient i pietosa. L'interès per la història ja comença a l'Hospici. Quan tenia deu anys les monges l'escullen com a lector del refectori i gràcies a aquestes lectures, ben aviat va tenir una idea completa dels grans cicles de la història.

Al sortir de l'Hospici ingressà a la Casa de Misericòrdia on aprenqué l'ofici de fuster i nocions de música, allí continuà amb la seva passió per la lectura, sobre tot llibres d'història, d'igual forma s'interessa pel passat històric de Lleida.

A la casa de misericòrdia aprenqué l'ofici de fuster.

Dins la institució de beneficència aprenqué nocions de música i d'instrumentació.

3.- Ofici de fuster: a Lleida i Barcelona

Comença a treballar de fuster a Lleida, fa amics i gràcies a ells rep classes de la Pia Almòina, institució benèfica que vetllava per l'ensenyament de les classes obreres.

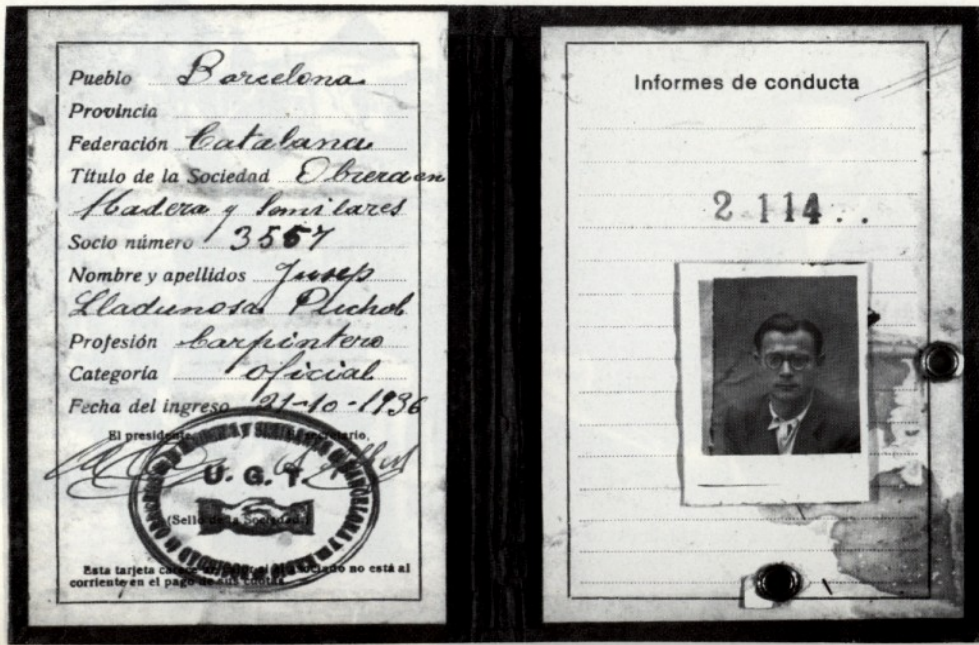

Fons de la Pia Almoina a l'ajuntament de Lleida

Més endavant marxa a Barcelona, buscant una nova vida, treballa de fuster a l'empresa Bastús, Queraltó i Cia. A la secció del parquet, treballa en vaixells del port com el transatlàntic Maria Luisa, al Nou Cercle Eqüestre de Barcelona, a l'Aula Magna de la Facultat de Medicina i a la casa de Francesc Cambó de la Via Laietana.

El carnet d'alumne de l'Escola del Treball de Barcelona. 1926

Carnet sindical del gremi de la fusta

L'any 1926 es matricula a l'escola del Treball i com a gran lector que és entra en contacte amb l'obra de Rovira i Virgili, la col·lecció de l'Avenç, les obres completes de

Jacint Verdaguer, amb la Tradició Catalana del bisbe Torres i Bages i les Normes Ortogràfiques de Pompeu Fabra, Lo Catalanisme de Valentí Almirall, l'Arquitectura Romànica de Puig i Cadafalch i altres llibres de la biblioteca de l'Escola del Treball.

Dues il.lustracions de l'Escola del Treball de Barcelona

Aquestes lectures li desperten la vocació per l'estudi.

Revista l'Avenc. El seu temari ajudà a despertar en el jove Josep Lladonosa, una profund interès per la cultura

Per guanyar una mica més de diners, el Josep toca el trombó en una orquestra en les festes majors dels pobles del Vallès.

A Barcelona coneix Josep Calvet, que més endavant serà l'aparellador- arquitecte de la Diputació Provincial de Lleida, que l'introdueix a l'afecció per l'arquitectura perquè Barcelona és una de les ciutats europees més interessants en aquest àmbit i tots els diumenges els passaven visitant els principals monuments de la ciutat.

L'empresa on treballa entra en crisi i torna a Lleida. De l'estada a Barcelona s'enduu un grapat de llibres que ha comprat als Encants i un gran bagatge de cultura.

4.- De fuster a periodista

La tasca periodística suposà un camp on va poder desenvolupar la seva afecció i interès per la cultura i la seva societat

Torna a Lleida, una ciutat que acaba d'inaugurar la seva estació de ferrocarril l'any 1927. Josep Lladonosa continua amb l'ofici de fuster i coneix Leandre Cristòfol, futur insigne artista de Lleida, al taller dels germans Ripoll.

Aconsellat pels sacerdots germans Macarulla i Bonaventura Pelegrí, comença a preparar l'ingrés als estudis de Magisteri l'any 1928, primer com a alumne lliure i després oficial.

Finalment aconsegueix el títol de mestre l'any 1931. Al mateix temps inicia la seva col·laboració publicant articles al *Diario de Lérida* i aviat esdevé redactor del diari republicà *La Jornada*, fet que li permet deixar la feina de fuster.

També s'integra en l'ambient catòlic en l'Acadèmia Mariana i fa de cronista d'aquesta congregació, col·labora amb el butlletí de l'Escola de Magisteri, *Ilerda*, i forma part de l'associació de Normalistes.

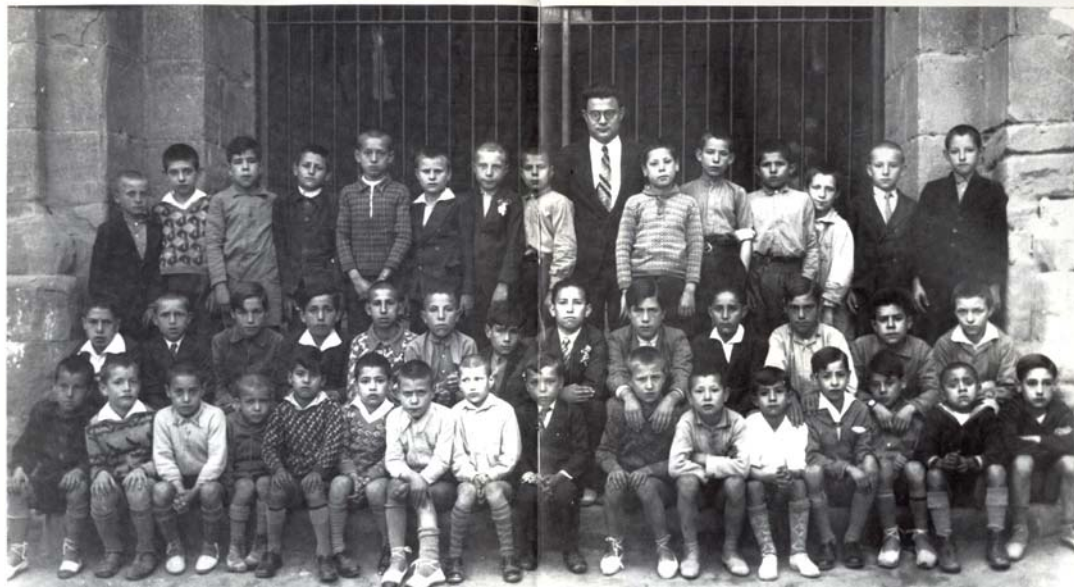
El seu primer treball històric versa sobre l'antiga parròquia de Sant Martí de Lleida.

A Magisteri viu l'ambient d'obertura republicana que té el seu moment culminant amb la proclamació de la Segona República el dia 14 d'abril de 1931. Amb un grup d'estudiants visitaran Macià arran de la seva arribada a Lleida.

5.- Mestre de minyons

Ser mestre és un repte emocionant i el nostre personatge va tenir l'oportunitat d'experimentar-ho durant molts anys. En una primera etapa, durant la Segona República, entre 1931 i 1936.

Els primers dos anys d'experiència docent els va viure en tres escoles privades: a Tàrraga (Academia Técnico Comercial), a Lleida (Col·legi Verdaguer, al carrer Cavallers) i al poble d'Almenar.

Amb els meus alumnes del "Col·legi Almenarenc", Curs 1932.1933.

Dos moments dins el transcurs de la vida com a mestre de minyons de l'historiador Josep Lladonosa

De l'escola privada va passar a l'escola pública primer com a interí a Cervera i després com a propietari, en guanyar les oposicions, a Vila, un poble de la Vall d'Aran i després a La Guàrdia de Tornabous.

De totes les escoles esmentades en té bons records: el paisatge de la Vall d'Aran, l'entusiasme per al perfeccionament de la seva tasca, però sobre tot per les ganes d'aprendre de tots els nois i noies d'aquests pobles.

El seu entusiasme, l'interès per la formació pedagògica i l'afecció per l'art no es van veure compensats ja que a l'iniciar-se la revolta militar va ser destituït de mestre acusat de feixista, sense que cap company de professió li fes costat.

La causa de la destitució era la confusió existent entre els termes feixista i fejecista, un joc de lletres que li fa perdre la feina de mestre i el pa.

L'any 1931 Josep Lladonosa havia passat a formar part del moviment anomenat Joves Cristians de Catalunya(FEJOC), els components del qual eren coneguts per fejecistes. La ideologia d'aquest moviment es caracteritzava per la seva component catòlica i catalanista alhora.

L'organització s'estengué aviat per tot el Principat i el grup de Lleida adoptarà el nom de Pleyan de Porta, que havia estat un dels inspiradors de la Renaixença a Lleida. Un membre destacat d'aquest moviment i bon amic del nostre personatge fou Francesc Castelló, actualment beat.

La Federació de Joves Cristians de Catalunya a Lleida reuní un grup de joves de ferma ideologia social. (Acte de benedicció d'un banderí, any 1932).

El seu ric món espiritual. Josep Lladonosa participà activament dins el grup progressista seguidor de Torres i Bages: Federació de Joves Cristians de Catalunya. (La parella que serva l'estendard són, na Roseta Lladonosa, germana de l'historiador i el seu futur marit en Josep Ametlla. El jove que sosté el banderí és Ton Vall-Ilebrera, germà de l'esposa del cronista)

L'historiador participant a una tanda d'exercicis espirituals

6.- La Guerra Civil

Trinxera de les forces republicanes

Monument a la batalla de l'Ebre a la Serra de Pàndols

El 1936, després d'una primavera calenta, el 13 de juliol, fou assassinat José Calvo Sotelo, la mort del qual es preveia que portaria cua.

El 18 de juliol, després del fracàs de l'aixecament militar s'inicia la Guerra Civil.

Per acusacions infundades, que hem esmentat més amunt, Josep Lladonosa és separat del cos de Magisteri i es veu obligat a marxar a Barcelona per poder passar desapercbut. A Barcelona continua la tasca docent, fent de mestre a nens i nenes coneguts de la família. Degut al clima d'hostilitat envers al catolicisme que es vivia a Barcelona, Josep Lladonosa decideix tornar a Lleida.

A Lleida li ofereixen feina de pagès a casa dels seus amics, els germans Quinquilà. Josep Lladonosa mai no havia fet de pagès, però pels seus antecedents familiars i les

estades a Alguaire coneixia algunes feines de la pagesia, com ara: espellofar el panís, cavar vores i collir la fruita dels arbres., aquesta estada va suposar passar unes hores molt agradables, en les quals fins i tot va aprendre a anar en bicicleta, hores compartides amb els seus amics i un respir després de tanta por i tant haver d'amagar-se.

Aquesta tranquil·litat es va veure interrompuda la tarda del 2 de novembre de 1937 quan l'aviació franquista va bombardejar la ciutat de Lleida. El fet causà la mort a tres-cents lleidatans, entre ells nombrosos infants del Liceu Escolar, ja que aquest col·legi va rebre l'impacte del bombardeig.

A mitjans del mateix mes va obtenir de la Inspecció de Primer Ensenyament de Tarragona el nomenament de mestre substituït per a l'escola de l'Albà (Santes Creus). Estant al poble de l'Albà, el criden a files, i decideix no fer la guerra com a altres joves i s'emboquen en un mas fins que finalment s'incorpora a l'exèrcit republicà, el 1938 en fer-se noves llesves de soldats.

Al poc temps es va trobar combatent en la famosa Batalla de l'Ebre, a la divisió dirigida per Enrique Lister. La seva brigada arribà fins la Serra de Pàndols.

Fins i tot durant la guerra civil Josep Lladonosa va fer de mestre als soldats, els ensenyava temes històrics, que interessaven i invitaven al col·loqui entre tots.

Durant la retirada de l'exèrcit republicà, la seva afecció per la història queda palesa en el fet de recollir pergamins del segle XIII i XV, que els soldats feien servir per encendre el foc, així com altres documents: censals, de compra i venda, etc. a la vila de Castellbó

A l'arribar a França fou internat amb el seu germà Juli als camps de concentració de Prats de Motlló i Arles, el febrer i març de 1939 i en decidir retornar foren tancats al camp de concentració d'Horta on romangué fins que arribà el seu aval . Retornant a Lleida el 9 de maig de 1939.

Josep Lladonosa havia començat a notar l'anticatalanisme dels vencedors.

Camp de concentració al sud de França

7.- La postguerra difícil.

En aquests dies va retrobar-se amb la Concepció Vall-llebrera Peralta, i el 30 de març de 1940 es casaven. Del matrimoni naixerien els seus fills: Conxita, Josefina, Manel i Maria Rosa.

Josep Lladonosa amb la seva esposa Concepció Vall-llebrera i una amiga comuna en el seu viatge de noces a Madrid el 1940

La Lleida que va trobar Lladonosa al seu retorn era ben diferent de la que havia deixat abans de la guerra: una Lleida malmesa destruïda a causa dels bombardeigs, amb un

ambient totalitari i espanyolista, amb les noves forces franquistes (la Falange, i el Nacionalcatolicisme) que dominaven la vida ciutadana.

Al setembre de 1940, ja depurat i amb l'expedient personal a punt, inicia les seves classes com a mestre a l'escola Annexa del Magisteri. Les tendències pedagògiques renovadores de la República havien estat substituïdes per unes corrents més tradicionalistes, com les del Padre Manjón (personatge del segle XIX). Malgrat aquesta situació Josep Lladonosa aprofitava totes les circumstàncies per ensenyar a llegir en llengua catalana als infants. El 1956 es nomena com a director de l'escola de Magisteri l'Octavi Mestres i amb ell s'introdueixen unes noves tendències didàctiques i pedagògiques que afavoreixen un clima més aperturista i tolerant a l'ensenyament lleidatà.

També a la vida religiosa de la ciutat s'imposa un nou model, el nacionalcatolicisme del bisbe Aurelio del Pino, seguit per la majoria de la societat lleidatana. Hi ha, però, un reduït grup més crític amb aquest model religiós que veu amb disgust la castellanització de la litúrgia i la devoció. Josep Lladonosa, passa a formar part d'aquest grup, encara que col·labora amb diverses tasques religioses (secció de mestres d'Acció Catòlica, Acadèmia Mariana i la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat) i escriu en revistes catòliques com: "Sígueme" de les Congregacions Marianes o "Forja" d'Acció Catòlica i més tard a "Acento".

8.- L'historiador

De forma paral·lela a la seva tasca docent, Josep Lladonosa encetava la recerca i la divulgació escrita i oral, del passat de la ciutat de Lleida i de les seves comarques, fins a esdevenir un historiador lleidatà reconegut. Per arribar a aquest reconeixement hagué de superar les circumstàncies difícils de la seva infantesa i adolescència, amb un gran esforç de formació personal per suplir el no haver pogut rebre formació universitària..

El seu entusiasme, constància, capacitat de treball i dedicació li van fer superar tots els entrebancs que anava trobant durant la seva llarga tasca investigadora.

Una vida dedicada a l'estudi. Josep Lladonosa dedicat a la seva ingent tasca com a historiador

L'interès pels temes històrics, artístics i literaris s'havia desvetllat ben aviat, però les circumstàncies personals van fer que els seus estudis històrics no aparegueren fins molt més tard.

El 1939 comença a escriure articles al diari local "La Mañana", sobre biblioteques, literatura infantil i temes històrics. Continuà escrivint en aquest diari durant deu anys, sense interrupció fins que arran d'una polèmica amb Josep Tarragó i Pleyan deixà de col·laborar-hi . El 1958 amb l'entrada d'un nou director inicia la publicació de la sèrie d'articles que donarien lloc als cinc volums de "*Calles y Plazas de Lérida*", publicats per l'Ajuntament de la ciutat entre 1961 i 1978 i que li valdran el títol de Cronista Oficial de la Ciutat de Lleida,

El primer llibre sortit de la seva ploma, *La antigua parroquia de San Martín*, aparegué l'any 1944 .

El 1941 s'havien reprès els certàmens de l'Acadèmia Mariana, en els quals Josep Lladonosa seria repetidament guardonat fins a arribar a ésser soci llorejat d'aquesta Institució.

Un any més tard es crea l'Institut d'Estudis Ilerdencs, arran d'una iniciativa de Josep Maria Porcioles (president de la Diputació Provincial), dedicat a l'estudi de les lletres, les ciències i la cultura de la província a tots nivells. Josep Lladonosa obté una beca de

250 duros, la qual cosa li ajudarà a complementar el minso sou de mestre, col·labora en la seva revista i en totes les activitats endegades per aquesta institució. Tot i les seves col·laboracions i publicacions, el fet de no ser universitari li impedí l'entrada com a membre de la institució fins el 1967, quan era president de la Diputació de Lleida, Antoni Aige Pascual.

Mirada d'historiador. La seu Vella al fons del paisatge

Les seves tasques arxivístiques a l'Arxiu de la Corona d'Aragó li van permetre escriure interessants treballs històrics i la coneixença i amistat amb coneguts historiadors com: Ferran Soldevila, Vicens Vives, Miquel Batllori, Jordi Rubió i Santiago Sobrequés, entre d'altres. Més tard conegué els historiadors John Elliot i Pierre Vilar. Aquests contactes van ajudar-lo a modernitzar la seva tasca historiogràfica.

Recerca de fonts al museu de la Paeria de Lleida

El 1953 obtingué el premi Pròsper de Bofarull de l'Institut d'Estudis Catalans per la monografia sobre l'Estudi General de Lleida., nom que rebia a l'Edat Mitjana la Universitat de Lleida. Aquest premi li va permetre ingressar a la Societat Catalana d'Estudis Històrics de l'esmentada Institució.

A més de les obres ja anomenades Josep Lladonosa va escriure *La Ciutat de Lleida* en tres volums, un dels treballs de major maduresa de l'autor; *Historia de la Diputació de Lleida*, *Historia de Lleida* (en dos volums), així com estudis d'història local com *La Fuliola. Nou segles d'història (1080-1980)*, *Història d'Alguaire i el seu monestir Santjoanista* (cal recordar que l'autor, fill d'Alguaire, s'havia interessat des de molt aviat en la recerca de documents històrics sobre aquesta localitat). I de nombroses localitats lleidatanes.

Trobada de restes arqueològiques al iniciar les obres d'expansió de Lleida (plaça. Ricard Vinyes)

La seva atenció a les descobertes de substrats històrics quan Lleida va iniciar la seva ampliació i modernització, va ser constant.

La seva tasca pedagògica per a donar a conèixer la història de Lleida i comarques va ser constant.

Josep Lladonosa conreà altres gèneres com la novel·la històrica: *La fi de Macot i Un toll de sang a terra*, el gènere memorístic: *Setanta-cinc anys de records*, i el teatre: *La Guillemota d'Àger*, també va posar lletra a les sarsueles: *La fi de macot i el Balcó del Serraller*.

La sarsuela La Fi de Macot basada en una novel·la històrica de Josep Lladonosa

JOSEP LLADONOSA PUJOL

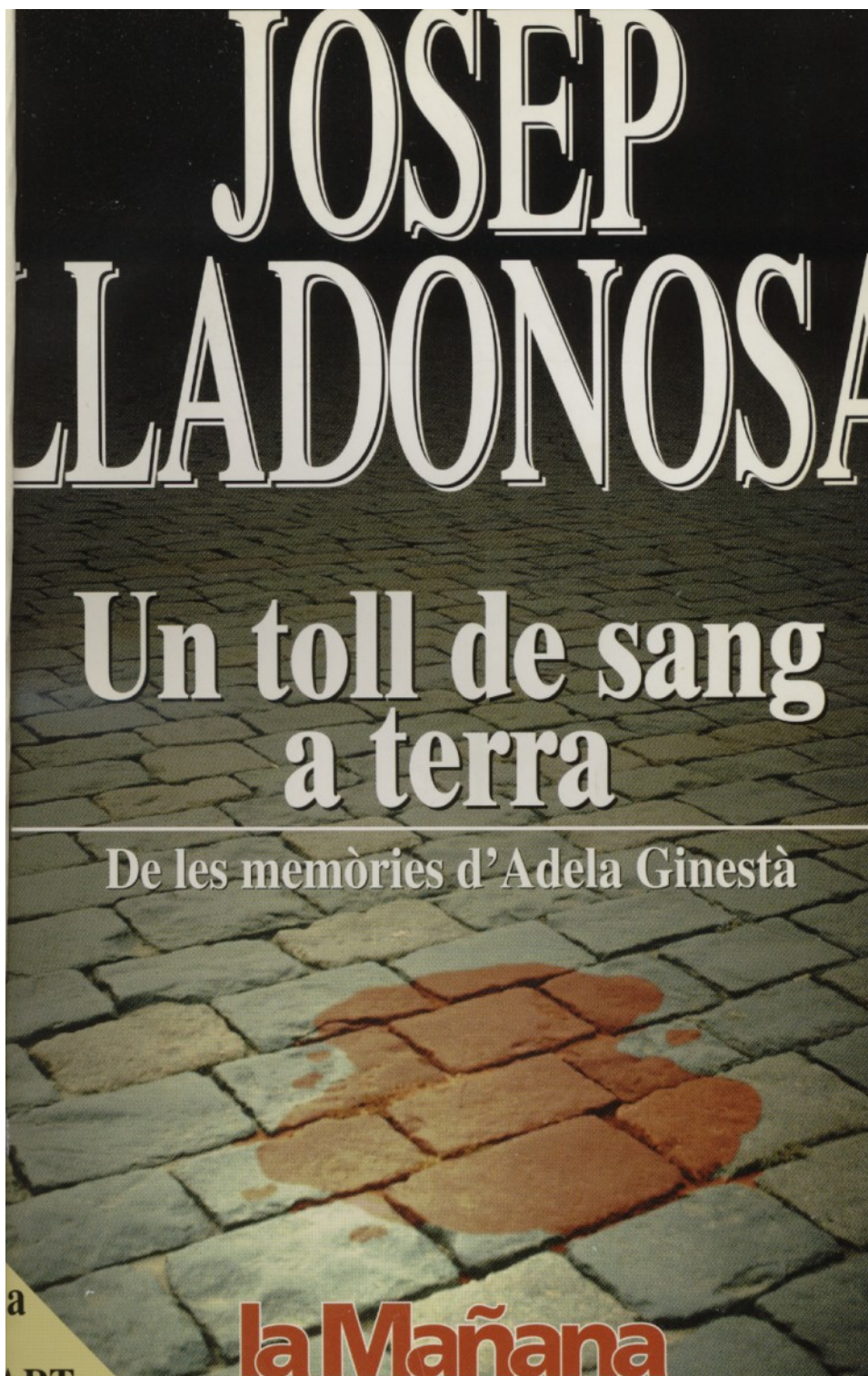
LA FI
DE
MACOT

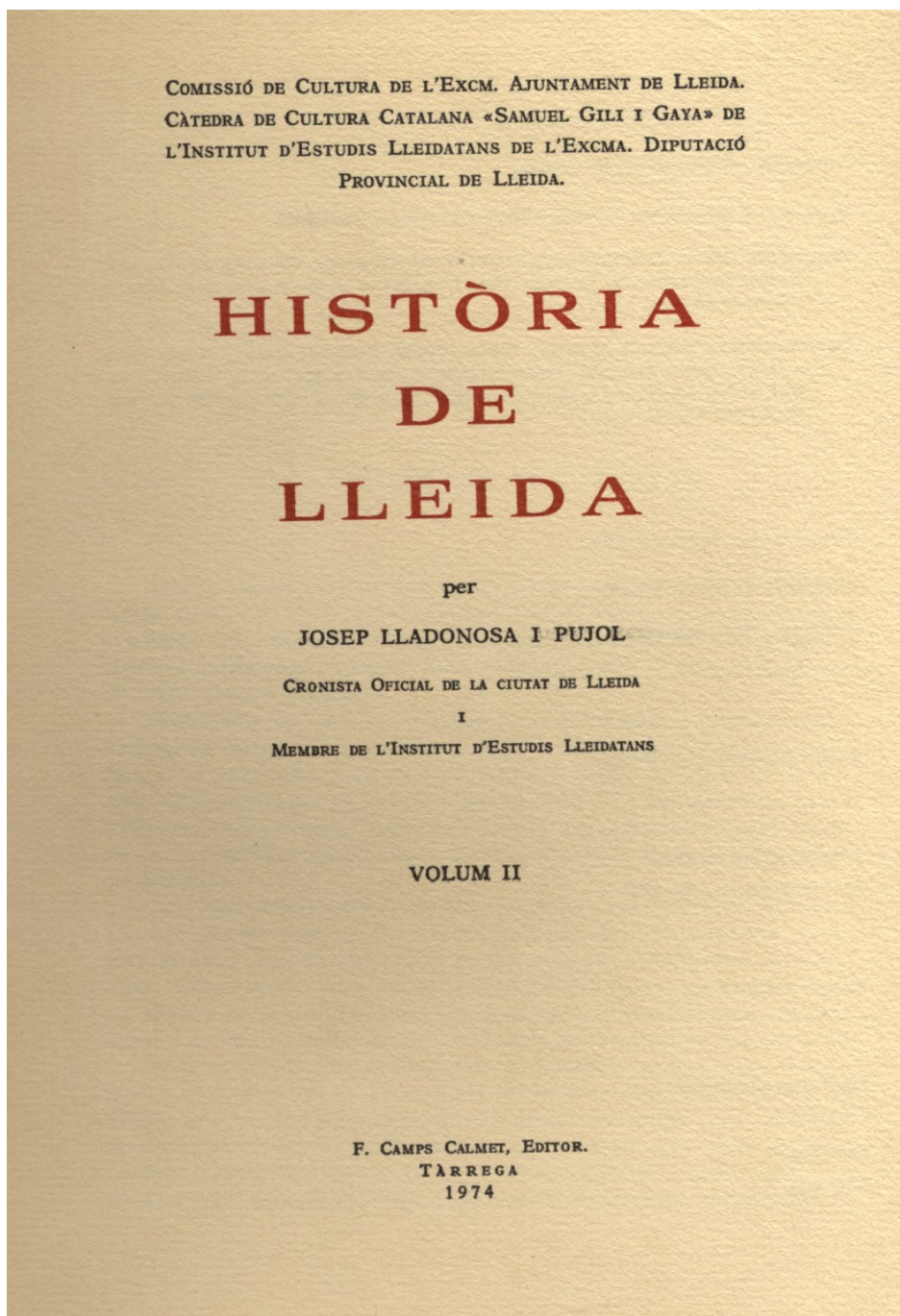
NOVEL·LA

PORTADA DE
J. M.ª PORTUGUÉS

1959

Arts Gràfiques ILERDA
LLEIDA

L'obra cabdal de l'historiador

Josep Lladonosa va col·laborar en la premsa local i a les revistes lleidatanes ja esmentades i a "*Serra d'Or*".

Per la seva extensa obra va rebre nombrosos reconeixements com el ser nomenat membre de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona i membre de la Reial Acadèmia de la Historia de Madrid.

Josep Lladonosa el dia del seu nomenament com a Cronista Oficial de la ciutat de Lleida

Ciutadania i compromís civil

La resistència antifranquista: una reunió del Front Nacional de Catalunya a Lleida

Valors que definirien Josep Lladonosa serien la seva religiositat, la seva sensibilitat catalanista, la seva experiència docent i el seu humanisme.

Valors que el portaren a iniciar l'ensenyament de la llengua i la cultura catalanes als seus deixebles i més tard a grups d'adults. Aquest afany per la cultura catalana el va fer conèixer altres persones com Enric Farreny i Josep Vallverdú i el Pare Arís amb el mateix ideari catalanista. Aquest comprimís de lleidatanisme el menaren a participar en la creació d'un grup d'escoltisme, a promoure conferències de personalitats de renom dins la cultura catalana així com a la creació de l'Esbart Màrius Torres del Sícoris Club, i la participació en les Colònies d'Estiu de l'Orfeó Lleidatà

Lliçons d'història a les colònies d'estiu de l'Orfeó Lleidatà

L'estima per la ciutat de Lleida i els seus monuments van comportar, a més, que fes de guia a nombrosos grups que volien visitar la Seu Vella, i en els quals comunicava la vida del monument i els greuges patits després de 1707, quan fou convertit en caserna.

El 21 d'agost de 1973 mort la seva esposa, la qual cosa significà un fort sotrac a la seva vida. Malgrat tot la vida continuà la seva activitat com a historiador i home compromès i l'11 de maig de 1976 es casaria en segones núpcies amb Maria Morancho.

L'historiador amb la seva segona esposa Maria Morancho i la seva filla Maria Rosa

Amb la Transició democràtica, Josep Lladonosa col·labora en el Congrés de la Cultura Catalana, amb el Col·legi de Metges, donant conferències als instituts i en la recuperació de l'Estudi General de Lleida.

Homenatge popular a Josep Lladonosa (8-6-79)

El 8 de juny de 1979 rebé un homenatge popular organitzat pel Col·legi d'Arquitectes i amb el suport de totes les entitats culturals i tots els partits polítics lleidatans, en aquest acte l'alcalde de Lleida, Antoni Siurana li imposaria la medalla de plata de la ciutat. El seu comprimís polític fa que el 1980 doni suport a la candidatura de Nacionalistes d'Esquerra al Parlament de Catalunya. El 1982 rep la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i el 1985 ingressa a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

Josep Lladonosa mor a Lleida el dia 2 de febrer de 1990

10.- Llegat i Patronat Josep Lladonosa d'Alguaire.

Poc abans de la seva mort Josep Lladonosa va lliurar el seu llegat a l'Ajuntament d'Alguaire. Aquest llegat es va instal·lar a la Biblioteca municipal que porta el seu nom i el 1990 es crea el premi Lladonosa de monografies locals, l'any següent s'estableix el Patronat Josep Lladonosa en el qual hi participen l'Ajuntament d'Alguaire, l'Ajuntament de Lleida, el Consell Comarcal del Segrià, la Diputació de Lleida, la Generalitat de Catalunya i la Universitat de Lleida.

El Premi Josep Lladonosa d'Història Local dels Països Catalans celebrarà l'any del centenari del naixement de l'historiador la divuitena convocatòria.

Una altra de les tasques que ha endegat el Patronat és l'organització d'un Congrés biennal sobre Sistemes Agraris, Organització Social i Poder Local als Països Catalans.

La sala del Patronat Municipal Josep Lladonosa a Alguaire

ANY	TRAJECTÒRIA PERSONAL	CONTEXT HISTÒRIC
1907	Neix a Alguaire , Segrià, el dia 28 de juny	Fundació de l'Institut d'Estudis Catalans..
1914	Mor el seu pare. Ingressa a l'Hospici	Inici de la Primera Guerra Mundial Mancomunitat de Catalunya (1914-1923)
1923	Intern a la casa de la Misericòrdia	Dictadura de Primo de Rivera (1923-1929)
1924	Surt de la Casa de la Misericòrdia i comença a treballar de fuster a Barcelona.	Ràdio Barcelona comença les emissions i es converteix en la primera estació radiofònica d'Espanya.
1931	Estudia Magisteri a Lleida	Proclama de la Segona República
1936	Es separat del Magisteri	Guerra Civil (1936-1939)
1939	Comença a escriure articles al diari local "La Mañana".	Segona Guerra Mundial (1939-1945)
1940	Casament amb Concepció Vall-llebrera. Comença a fer de mestre a l'Annexa.	Dictadura de Franco (1939-1975)
1944	Publica <i>La antigua parroquia de San Martín</i>	Desembarcament de Normandia. Descobriments de l'ADN

		(àcid desoxiribonucleic)
1953	Obté el premi Bofarull. Ingressa a la Societat Catalana d'Estudis Històrics.	Acord hispanoamericà d'ajut militar i econòmic. Signatura del Concordat amb la Santa Seu..
1962	Es nomenat Cronista oficial de la ciutat	Matrimoni del príncep Joan Carles i la princesa Sofia de Grècia.
1967	Nomenat membre de l'IEI	Devaluació de la pesseta Primer transplantament de cor humà.
1973	Presentació del primer volum de la <i>Història de Lleida</i> S'anuncia la concessió de la medalla de plata de la ciutat de Lleida	Cop d'estat de Pinotxet a Xile. Atemptat mortal d'ETA contra Carrero Blanco.
1974	Es publica en forma de llibres <i>Calles y plazas de Lérida</i> .	Execució de Puig-Antich Comencen a notar-se els efectes de la crisi econòmica mundial
1975	Pelegrinatge a Roma amb motiu de l'Any Sant.	Mor de Franco i inici de la Transició democràtica
1976	Casament amb Maria Morancho	Revoltes dels negres de Sud-Àfrica contra l'apartheid. S'inicia el moviment punk
1978	Participació en el I Congrés de Pediatres de Llengua Catalana amb un resum històric: <i>La Pediatria als antics oficis de Lleida</i> .	S'aprova la Constitució
1979	Imposició de la medalla de plata de la ciutat	Premi Nobel de la Pau per

		a la Mare Teresa de Calcuta.
1981	Es publica la <i>Història de la vila d'Alguaire i el seu Monestir Santjoanista. És nomenat fill predilecte de la vila d'Alguaire.</i>	Intent de cop d'estat del 23-F
1982	Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. Publica <i>La Nissaga de Montsuar</i>	Primer govern del PSOE.
1985	Ingrés a la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi	S'inicia la "Perestroika"
1989	Apareixen les seves memòries: <i>Setanta-cinc anys de records. 1907-1982</i>	Primeres emissions del Canal 33 Caiguda del mur de Berlín
1990	El 2 de febrer de 1990 mor a Lleida.	Invasió de Kuwait. Inici de les tasques docents de la Universitat Pompeu Fabra.

ACTIVITATS

1.- Propostes i preguntes per al lector.

A.-Comprensió del text

Ara que ja saps qui era i què va fer en Josep Lladonosa, intenta recordar i contesta aquestes preguntes.

1.- Quin era el nom complet del nostre protagonista?

2.- On i quan va néixer?

3.- Com es guanyava la vida la seva família?

4.- Quin fet va marcar la seva infantesa? Per què?

5.- Quin ofici va aprendre a la Casa de la Misericòrdia?

6.- Quina carrera va estudiar?

7.- On va exercir la seva carrera?

8.- Què li va passar quan va esclatar la Guerra Civil espanyola?

9.- On va estar internat en acabar la guerra? Per què?

10.- A què es va dedicar sobre tot després de la guerra?

11.- Quina és la tasca d'un historiador?

12.- Esmenta 4 obres escrites per Josep Lladonosa.

13.- Quin va ser el primer llibre escrit pel nostre personatge?

14.- Quines distincions honorífiques va rebre aquest historiador?

15.- A quina edat va morir?

B.- Lèxic

Explica el significat de les següents paraules i expressions del món de la pagesia.

Empeltar

Mallols

Espallofar panís:

Cavar vores:

Busca el significat de les següents paraules i expressions:

Feixista:

Fejocista:

Depuració de mestres:

Exili:

Busca informació sobre els següents fets de la nostra història recent:

Guerra Civil:

Dictadura:

Transició Democràtica

Constitució:

Estatut:

II.- Propostes per a educadors:

Podria ser molt interessant concertar una visita col·lectiva per tal de recórrer els principals carrers i places de la ciutat de Lleida, i fer un recull dels noms dels més significatius en la història de la ciutat.

També seria recomanable visitar els següents llocs que tenen una forta rellevança en la trajectòria vital de Josep Lladonosa:

Alguaire: visita general de la població: Biblioteca Pública, on hi ha el llegat del Josep Lladonosa, Ajuntament, Escola, Església, Runes del monestir santjoanista, carrer Josep Lladonosa, ermita del Merli, futur emplaçament de l'aeroport...

Lleida: Casa de la Maternitat, Institut d'Estudis Ilerdencs, Ajuntament de Lleida, Seu Vella, Catedral Nova, Escola Pràctiques I, La Mariana, Diari La Mañana, Universitat de Lleida, Roser.

Temes que es podrien desenvolupar a classe:

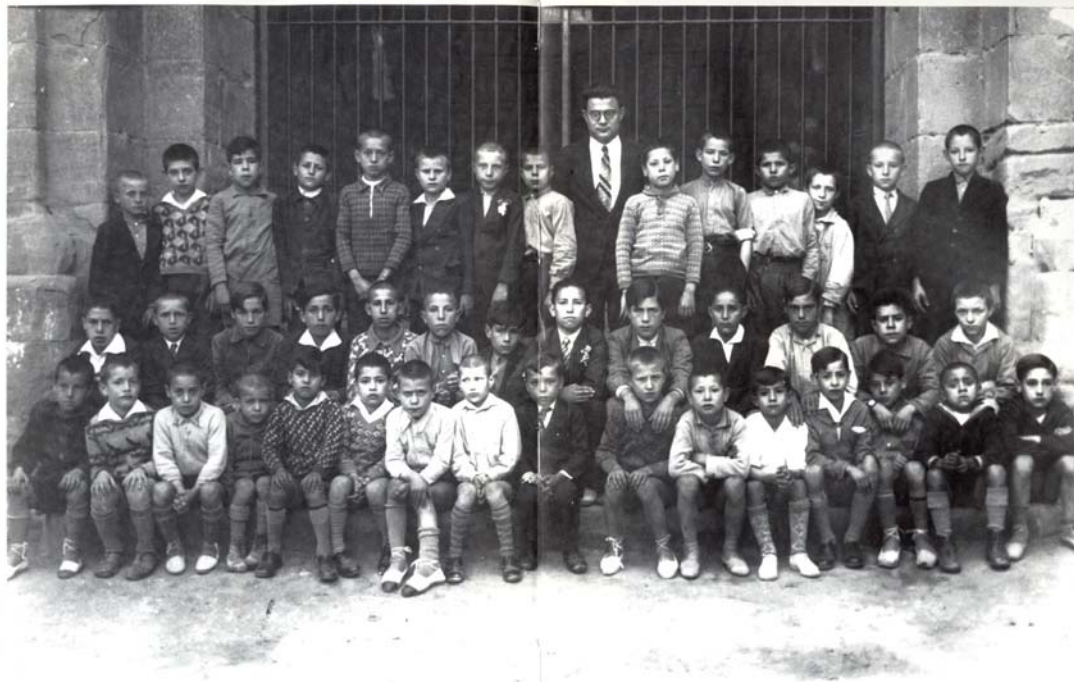
República, Guerra Civil, Dictadura franquista, Transició Democràtica.

Normalització lingüística i cultural

Historiadors de renom i contemporanis de Josep Lladonosa: Ferran Soldevila, Vivens Vives, John Eliot, Pierre Vilar, Jaume Sobrequés, Pare Batllori.

**RELACIÓ DE FOTOGRAFIES QUE HAN DE FIGURAR A
LA PART FINAL DE "LA PETITA HISTÒRIA"**

Amb els meus alumnes del "Col·legi Almenarenc", Curs 1932.1933.

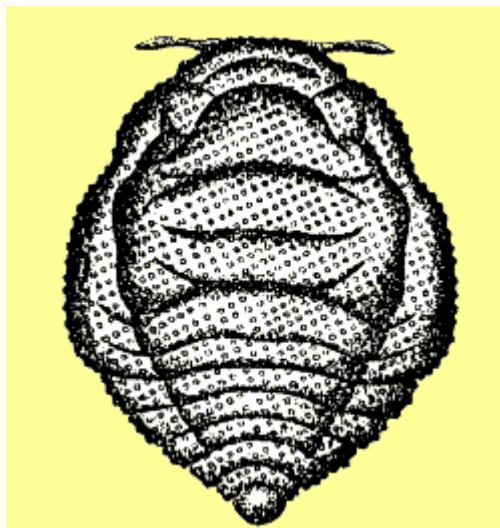

* * * * *

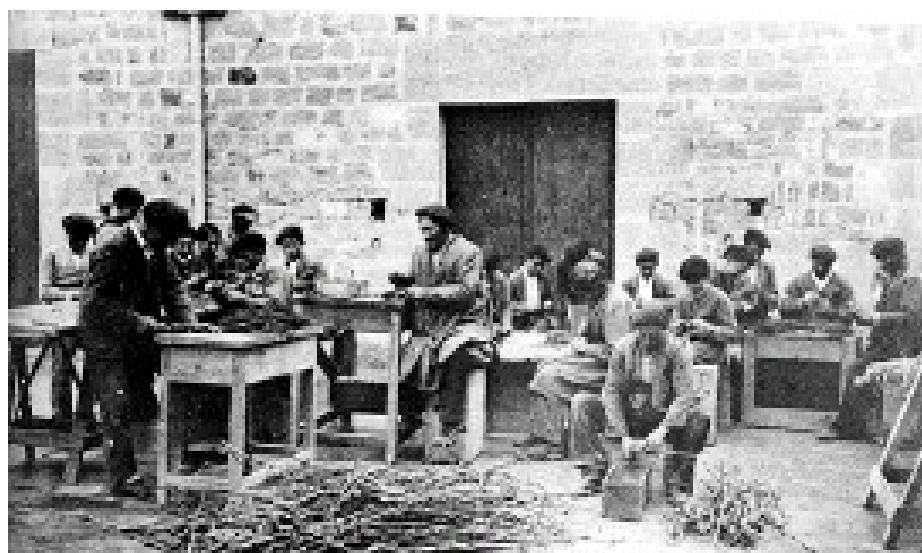
(IL.LUSTRACIONS INFORMATIVESOBRE LA FILOXERA)

La fil-loxera, els empelts, la nova fumigació:

L'insecte que assecava les plantes a l'alimentar-se de la seva saba.

Jornalers preparant els empelts